

DET SKAL DU VIDE OM

SANSEINTEGRATION

Vores sanser er konstant på arbejde. Hvert sekund i løbet af dagen får vi millioner af sanseindtryk, men det er kun en brøkdel af disse, der reelt tillægges opmærksomhed i en given situation.

Sanseintegration er hjernens evne til at sortere, organisere og bearbejde sanseindtryk samt regulere og modulere, dvs. hæmme eller fremme information fra sanserne.

Sanseintegration gør det, vi oplever, meningsfuldt ved at sortere alle de informationer, vi modtager via vores sanser, gennem udvælgelse af, hvad der skal fokuseres på. Dette bidrager til, at vi bedre kan handle og reagere i en given situation og på en hensigtsmæssig måde.

Udfordret sanseintegration – også kaldet sanseforstyrrelser - kan resultere i motoriske, adfærds- og indlæringsvanskeligheder. Flere med psykiatriske problemstillinger - heriblandt udviklingsforstyrrelser, stressbelastning og angstproblematikker - oplever sensoriske forstyrrelser.

For at sikre trivsel og udvikling er det derfor vigtigt, at man som socialpædagog formår at indrette en hverdag for personen med sanseforstyrrelser, hvor man undgår de sensoriske input, der kan påvirke et øget stressniveau. Det kan fx være at undgå høje lyde i fællesrummet, undgå pludselige berøringer eller skærme personen for skarpe farver og lys.

Det er vigtigt at have fokus på det her, fordi vi kan undgå et øget stressniveau hos de mennesker, som vi arbejder med. Og samtidig kan vi sørge for, at de fungerer bedre i hverdagen.

Oliver Laage, fysioterapeut og ekspert i sanseintegration

Sanseforstyrrelser

- ➔ Et menneske har i alt 7 sanser: Den visuelle sans (synssansen), Den auditive sans (høresansen), Den olfaktoriske sans (lugtesansen), Den gustatoriske sans (smagssansen), Den vestibulære sans (labyrint- og ligevægtssansen), Den taktile sans (berørings- og følesansen), Den proprioceptive sans (muskelleadsansen, stillingssansen og det kinæstetiske ('bevægelsessansen')).
Det er gennem bearbejdelse af information fra disse, vi oplever og forholder os til verden.
- ➔ Når sansesensitivitet bliver så usædvanlig, at det udfordrer og hæmmer dagligdagen, kaldes det en sanseforstyrrelse. Ved sanseforstyrrelser vil sanserne registrere input i enten højere (overstimulering) eller mindre (understimulering) grad ift. normalområdet.
- ➔ Overstimulering: Her registreres flere stimuli end hos normalen, og der skal derfor færre stimuli til før, at sanseindtrykkene registreres og reaktionen på stimuli vil også komme hurtigere. Mange personer med autisme har en tendens til at være overstimulerede på nogle sanser.
- ➔ Understimulering: Her registreres færre stimuli end hos de fleste og der skal flere stimuli til før, at sanseindtrykkene registreres, og samtidig kan reaktionen på disse indtryk være forsinket. Mange med ADHD har en tendens til at være understimulerede på nogle sanser.

DET SKAL DU VIDE OM

SANSEINTEGRATION

MULIGE KONSEKVENSER

AF SANSEFORSTYRRELSER

- ➔ Højt stressniveau
- ➔ Udadreagerende adfærd
- ➔ Selvskade
- ➔ Skolevægring
- ➔ Social isolation
- ➔ Kropslig uro
- ➔ Selektiv spisning og spiseforstyrrelse
- ➔ Øget psykiske udfordringer

MERE VIDEN

OG INSPIRATION

- ➔ Artikel fra Socialpædagogen om Snoezel og sansestimulering: [En stund i sansernes vold](#)
- ➔ Socialpædagogernes podcast: [Snoezel – et tilbud til alle sanser](#)
- ➔ Artikel fra Socialpædagogen om pædagogisk massage til mennesker med spiseforstyrrelser: [I kontakt med kroppen \(sl.dk\)](#)
- ➔ Bog af Anna Jean Ayres: Sanseintegration hos børn

NOTER

SPØRGSMÅL TIL FAGLIG REFLEKSION

- OVER SOCIALPÆDAGOGERNES PODCAST OM SANSEINTEGRATION

KOM GODT I GANG

- ➔ Start med at lytte til Socialpædagogernes podcast '[Metoder og tilgange: Sanseintegration](#)' fra d. 7. november 2023.
- ➔ Find episoden dér, hvor du normalt lytter til podcasts, fx [Apple Podcasts](#), [Google Podcasts](#), [Podimo](#), [Spotify](#) eller en anden podcast app. Her søger du efter 'Socialpædagogerne' og vælger den rette episode. Du kan også finde episoden på Fagligt Fokus: www.sl.dk/podcast
- ➔ Hvis du har brug for det, så læs side 1 og 2, som giver et oprids af de vigtigste læringer.
- ➔ Svar på følgende spørgsmål enten alene eller i samarbejde med dine kolleger.

REFLEKSIONSØVELSE

Skriv ned:

- ➔ Hvilke pointer fra podcasten giver mening i din/jeres hverdag – og hvorfor?
- ➔ Udvælg en borger fra din arbejdsplads, og noter hvilke sanser, vedkommende er udfordret på. Tænk gerne på situationer, hvor borgeren virker stresset eller udfordret, og hvilke sanser der er 'på spil' i situationen.

Reflektér (Skriv vigtigste pointer ned og vend in plenum bagefter):

- ➔ Med tanke på de sanseforstyrrelser, du lige har identificeret hos borgeren - hvordan bør du som socialpædagog gå til borgeren for at tage højde for personens sanseforstyrrelse(r)? Både ift. krav, kommunikation, pædagogik, omgivelser og din egen fremtræden.

Diskutér i plenum:

- ➔ Hvilke mulige stress-elementer er der generelt på jeres arbejdsplads ift. borgernes mulige sanseforstyrrelser?
 - ➔ Er der noget i jeres fysiske omgivelser, fx udseende af bygning, lugte eller lyde, som kan stresser personer med sanseforstyrrelser?
 - ➔ Er der noget socialt, som kan stresser personer med sanseforstyrrelser, fx personalets ubevidste opførsel eller de andre beboeres ageren?
- ➔ Hvilken effekt ville det kunne have at ændre eller fjerne disse mulige stress-elementer?
- ➔ Hvad er 1-2 pointer fra podcasten og refleksionen her, du kan arbejde med i praksis nu og her?

